

LA DICTADURA DE PRIMO DE RIVERA

3.2. La dictadura de Primo de Rivera (1923-1931).

- El 1923, el capità general de Catalunya, **Miguel Primo de Rivera**, amb consentiment d'Alfons XIII i amb el suport de les organitzacions patronals i dels grups polítics conservadors, va protagonitzar un cop d'Estat → **Dictadura militar**

El directori militar

- Es va suspendre la Constitució, es va dissoldre el Parlament i es va destituir tots els càrrecs electes.
- Forta repressió contra:

Llibertats:

Es prohibeixen tots els partits polítics i alguns sindicats. Es censurà la premsa, es limità la llibertat d'ensenyament i es perseguí als intel·lectuals contestataris.

Moviment obrer:

S'illegalitzen les organitzacions revolucionàries. Es persegui especialment la CNT i el Partit Comunista.

Nacionalismes:

Es van prohibir les expressions públiques del nacionalisme català i basc. L'any 1925 es va suprimir la Mancomunitat de Catalunya.

- Es va intentar solucionar el conflicte del Marroc. Al 1925 es produí el **desembarcament d'Alhucemas** que va posar fi al conflicte. L'any 1927, l'exèrcit espanyol va aconseguir l'ocupació de tot el protectorat del Marroc.

El directori civil

- A partir del 1925 s'institueix un govern civil.
- Es va organitzar un partit únic, la **Unió Patriòtica** i es va crear l'**Assemblea Nacional Consultiva** que no era elegida democràticament.
- El règim va dur a terme un programa d'**economia dirigida** que fomentà les obres públiques (Exposició Universal de Barcelona...) i els monopolis de l'Estat (Telefònica, Campsa...).
- Les repercussions de la crisi econòmica internacional del 1929 van posar fi al creixement econòmic i el clima d'**oposició a la dictadura** va augmentar considerablement.
- El dictador va dimitir el gener del 1930.
- Alfons XIII va nomenar cap de govern el **general Berenguer**. Aquest havia de convocar unes eleccions i tornar a la legalitat constitucional.

Dictablanda

La Dictadura de Primo de Rivera i la complicitat del rei Alfons XIII

BUXAWEB

LA CRISI DE LA RESTAURACIÓ
(1898-1931)

<número>

LA II REPÚBLICA (1931-1936)

PERÍODE CONSTITUENT	BIENNI REFORMISTA			BIENNI CONSERVADOR			FRONT POPULAR
	1931	1932	1933	Niceto Alcalá Zamora	1934	1935	Manuel Azaña
<ul style="list-style-type: none"> • <i>abril</i> Eleccions municipals • <i>14 d'abril</i> Proclamació de la República • <i>juny</i> Triomf electoral de la coalició d'esquerres • <i>agost</i> Estatut de Núria • <i>desembre</i> Aprovació de la Constitució. Govern d'Azaña 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>gener</i> Dissolució de la Companyia de Jesús. Insurrecció anarquista a l'Alt Llobregat • <i>agost</i> Intent de cop d'Estat de Sanjurjo • <i>setembre</i> Llei de reforma agrària. Estatut d'Autonomia de Catalunya • <i>novembre</i> Eleccions al Parlament de Catalunya 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>gener</i> Insurreccions anarquistes • <i>octubre</i> Fundació de Falange Espanola • <i>març</i> Creació de la CEDA 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>novembre</i> Triomf electoral del centredreta. Sufragi femení • <i>desembre</i> Govern de Lerroux (Partit Radical) 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>abril</i> Catalunya: Llei de contractes de conreu i Llei de bases • <i>juny</i> La Llei de contractes de conreu declarada inconstitucional • <i>octubre</i> La CEDA al govern. Insurrecció a Astúries. Enfrontament amb la Generalitat. Suspensió de l'Estatut català 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>abril</i> Escàndol de l'estrapero. Dimissió de Lerroux 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>febrer</i> Triomf electoral del Front d'Esquerres • <i>juliol</i> Assassinat del tinent Castillo i de José Calvo Sotelo • <i>17 de juliol</i> Inici de la insurrecció militar 	
GENERALITAT PROVISIONAL	CATALUNYA AUTÒNOMA			SUSPENSIÓ DE L'ESTATUT	RESTABLIMENT DE L'AUTONOMIA		
Francesc Macià				Lluís Companys			

T.3. La Segona República espanyola (1931-1936)

1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
			President República: Alcalà Zamora (D.L.R) Cap de Govern: Manuel Azaña (I.R)	President República: Alcalà Zamora (D.L.R) Cap de Govern: A. Lleroux (P.R)		President República: Manuel Azaña (I.R) Cap de Govern: Casaner Quirós (F.P)	
<i>Govern Berenguer i Aznar. "DICATABLANA"</i>			Bienni d'Esquerres	Bienni Negre		Guerra Civil (1936-39)	
28 de gener. Dimissió de Primo de Rivera;	14 d'abril. Proclamació de la II República.	10 d'agost. Aixecament general Sanjurjo.	19 de novembre 1933. Triomf de les dretes...	6 d'octubre de 1934. Proclamació de la República catalana.	16 de febrer 1936. Triomf del Front Popular.		
17 Agost. Pacte de Sant Sebastià.	28 de juny. Eleccions a corts constitutius.	9 de setembre. Aprovació Estatut d'Autonomia.	Desembre de 1933. Govern de Lleroux.	6 d'octubre de 1934. Revolució a Astúries.	17-19 de juliol 1936. Insurrecció militar en contra la República.		
Generalitat de Catalunya (Estatut de Núria)							
F. Macià (ERC) 1932-33	Companys (ERC) 1933-34	Suspensió de l'Estatut.	Companys (ERC) 1936-39				
20 de novembre 1932. Eleccions al Parlament de Catalunya. Triomf ERC.		6 d'octubre de 1934. Empresonament del govern de la Generalitat.	16 de febrer de 1936. Amnistia 30.000 presos polítics. Retorn del Puerto de Santa María del president Companys.				